

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 iunie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Ialoveni din 27 decembrie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017, declarat de către inculpatul

Bodolica Constantin XXX, născut la
XXX, originar din XXX și domiciliat în
XXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 11.04.2016 – 27.12.2016;
2. Instanța de apel: 20.01.2017 – 21.02.2017;
3. Instanța de recurs: 19.05.2017 – 30.06.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ialoveni din 27 decembrie 2016, Bodolica Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.82 alin.(2) Cod penal, la 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Bodolica Constantin, la 26 februarie 2016, ora 02.59, conducând, fără permis de conducere, motocicleta de model „IJ Iupiter 3”, cu n/î IL AA 574, ignorând prevederile pct.10 subpct.(2) lit.a) și pct.14 lit.a) din Regulamentul circulației rutiere, care stipulează expres că persoana care conduce un autovehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate și fără a deține permisul de conducere, pe strada centrală a s.Nimoreni, r-nul Ialoveni, a fost somat de către inspectorii de patrulare ai Batalionului de patrulare nr.3 a INP și fiind supus testării alcoolscopice cu aparatul „Drager”, în aerul expirat a fost depistat 0,90 mg/l alcool care, potrivit art.134¹² Cod penal, constituie grad avansat de ebrietate.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, ținând cont inclusiv, de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, invocând că instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal, aplicându-i o pedeapsă prea aspră, fără a-și motivat soluția.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017, apelul declarat de către inculpat a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, care cert a fost dovedită.

Cu referire la pedeapsa aplicată, instanța de apel a reținut că prima instanță a dat deplină

eficiență prevederilor art.61, 75 Cod penal, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor ușoare, de persoana inculpatului, care anterior a fost judecat, a comis infracțiunea în stare de recidivă, și-a recunoscut vina și se căiește sincer, solicitând examinarea cauzei în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă, în limitele art.264¹ alin.(4) Cod penal.

În contextul expus, instanța de apel a precizat că inculpatul, anterior, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16.12.2009, a fost condamnat în baza art.151 alin.(1) Cod penal la 3 ani închisoare, iar la data săvârșirii infracțiunii în speță, antecedentul penal nu era stins, aceasta fiind comisă în stare de recidivă, deoarece, conform prevederilor art.111 alin.(1) lit.h) Cod penal, se consideră ca neavând antecedente penale persoanele condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni grave - dacă au expirat 6 ani după executarea pedepsei.

Astfel, instanța corect a conchis că inculpatul nu și-a făcut concluziile necesare, nu și-a corijat conduita și a continuat să încalce legea penală, prejudiciind interesele societății și în asemenea circumstanțe, scopul pedepsei penale poate fi atins doar cu aplicarea unei pedepse cu închisoarea.

Totodată, instanța de apel a precizat că, în temeiul art.90 alin.(4) Cod penal, persoanele care au săvârșit infracțiuni, în cazul recidivei, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică.

Reieșind din cele constatate, instanța de apel a considerat că, contrar celor invocate de către inculpat în apel, prima instanța corect și-a motivat soluția de individualizare a pedepsei și a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție justă în ce privește aplicarea față de acesta a pedepsei sub formă de închisoare.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar inculpatul care, fără a indica vreun temei prevăzut de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă – muncă neremunerată în folosul comunității sau amendă, pe motiv că instanțele au aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale; - instanțele nu au dat deplină eficiență prevederilor art.75 Cod penal, nu au ținut cont de persoana lui, de faptul că s-a căit sincer și și-a recunoscut vina, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, că este caracterizat pozitiv, după săvârșirea infracțiunii anterioare a făcut studii, pe care le-a absolvit, că este unicul întreținător al familiei; - la stabilirea stării de recidivă instanțele nu au ținut cont de faptul că infracțiunea săvârșită anterior a fost comisă în stare de afect; - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța a examinat cauza în lipsa sa, fără a fi legal citat.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului, Colegiul penal consideră că recursul declarat de către inculpat urmează a fi admis din următoarele considerente.

În sensul art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Recurentul nu a invocat vreun temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, dar din conținutul acestuia reiese că dânsul invocă că cauza a fost judecată în apel fără citarea lui legală; instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; precum și nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 Cod penal, aplicându-i o pedeapsă prea aspră, temeiuri prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 5), 6), 10) Cod de procedură penală.

Conform prevederilor art.427 alin.(1) pct.5), 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept în cazul în care cauza a fost judecată în

primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți; instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; precum și în cazul în care au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

La acest capitol Colegiul reține că, potrivit prevederilor art.235 alin.(1) Cod de procedură penală, citarea în procesul penal constituie acțiunea procedurală prin care organul de urmărire penală sau instanța de judecată asigură prezentarea unei persoane în fața sa pentru desfășurarea normală a procesului penal.

Potrivit art.236 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, chemarea unei persoane în fața organului de urmărire penală sau a instanței de judecată se face prin citație scrisă. Citarea se poate face și prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax ori prin mijloace electronice. Citarea se va face în așa fel ca persoanei chemate să i se înmâneze citația cu cel puțin 5 zile înainte de data când ea trebuie să se prezinte conform citației în fața organului respectiv.

În conformitate cu prevederile art.321 alin.(1), (2), (4) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, cu excepția cazurilor când inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță; când inculpatul, fiind în stare de arest, refuză să fie adus în instanță pentru judecarea cauzei și refuzul lui este confirmat și de apărătorul lui; examinării unor cauze privitor la săvârșirea unor infracțiuni ușoare când inculpatul solicită judecarea cauzei în lipsa sa. În caz de neprezentare a inculpatului în instanță, judecarea cauzei se amână, cu excepția cazurilor prevăzute mai sus.

Colegiul penal reține că instanța de apel i-a transmis lui C.Bodolica, prin poștă, citație pentru ședința de judecată din 21.02.2017, recepționată de către acesta la data de 21.02.2017 (f.d.92, 94). Suplimentar, potrivit telefonogramei, inculpatul a fost informat despre data și ora ședinței, cu o zi înainte de data stabilită pentru ședință, adică la 20.02.2017, ora 15.30 (f.d.95).

Colegiul penal sesizează că instanța de apel, contrar prevederilor normelor citate supra, în procesul-verbal din 21.02.2017, neîntemeiat a stabilit că inculpatul, fiind citat legal, din motive necunoscute nu s-a prezentat la ședință, dispunând examinarea cauzei în lipsa acestuia, or, reiterând prevederile art.236 alin.(2) Cod de procedură penală, citarea se va face în așa fel ca persoanei chemate să i se înmâneze citația cu cel puțin 5 zile înainte de data când ea trebuie să se prezinte conform citației în fața organului respectiv.

Consecvent, instanța trebuie să aibă certitudinea că condițiile respectivei norme au fost respectate.

Colegiul penal reține că C.Bodolica, potrivit avizului de recepție, a primit citația în ziua ședinței de judecată, 21.02.2017, circumstanță ce indică asupra faptului că instanța de apel, pe durata ședinței de judecată, nu a cunoscut despre data recepției citației de către C.Bodolica și astfel, nu putea să considere, cu certitudine, că inculpatul a fost citat legal, or, pe avizul de recepție a citației este indicată data recepției, care este și data ședinței de judecată, totodată, potrivit telefonogramei, inculpatul a fost informat despre data ședinței cu doar o zi înainte.

Prin urmare, Colegiul penal reține că a fost încălcat termenul de 5 zile stabilit de norma de procedură penală.

Procedând în asemenea mod, instanța de apel a încălcat dreptul inculpatului (apelantului) la un proces echitabil, prevăzut de art.6 din Convenție, deoarece acesta a fost informat despre data ședinței de judecată prea târziu, la care acesta nu a putut fi prezent, astfel nu a putut participa în mod efectiv la procesul penal ce îl vizează, fiindu-i încălcat nu doar dreptul de a fi prezent, ci și dreptul de a asculta și urmări procesul, de a se apăra, de a fi audiat pe marginea apelului declarat de el (cauza Ziliberg vs R.Moldova), de unde reiese că instanța de apel nu a asigurat echilibrul și egalitatea de arme care trebuie să primeze pe tot parcursul procesului penal între acuzare și apărare.

Respectiv, instanța de apel, în ședința de judecată, neavând date sigure despre data când C.Bodolica a fost informat despre ședința de judecată din 21.02.2017, precum și că a fost în

cunoștință de cauză că acesta a fost informat despre data ședinței de judecată, prin telefon, abia la 20.02.2017, nu era în drept să considere posibilă examinarea cauzei penale, în ordine de apel, în lipsa inculpatului, mai mult că a supus examinării anume apelul declarat de către acesta.

Subsecvent, nefiind sigură că a respectat termenul de 5 zile, prevăzut de art.236 alin.(2) Cod de procedură penală, în temeiul art.321 alin.(4) Cod de procedură penală, urma să amâne ședința de judecată, or, alin.(2) al articolului enumeră exhaustiv situațiile când examinarea cauzei poate avea loc fără participarea inculpatului, iar la data de 21.02.2017, nu a fost constatată niciuna din aceste situații.

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de apel a încălcat prevederile normelor citate mai sus și nu a respectat procedura de citare a inculpatului, motiv pentru care consideră că recursul declarat de către C.Bodolica, în această parte, este întemeiat și că respectiva cauză penală urmează a fi transmisă la rejudecare, pe motiv că nu a fost respectată procedura de citare.

Complementar, Colegiul penal menționează că, ținând cont de motivul trimiterii la rejudecare, nu se poate expune referitor la celelalte motive invocate de către recurent în recurs, cauza urmând a fi supusă rejudecării în ordine de apel.

Astfel, potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

Având în vedere că eroarea de drept menționată nu poate fi corectată de către instanța de recurs, decizia instanței de apel în prezenta cauză penală urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația ca în conformitate cu art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și recurs, să respecte prevederile art.394, 414 Cod de procedură penală și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.434 și art.435 alin.(2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către inculpatul Bodolica Constantin, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017, în propria lui cauză penală și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 13 iulie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun